

Nederlands sne lste ooit

Sunny Boydochter Jantje 342 stuift met een dagproductie van vijftig kilogram naar 100.000 kg melk

In recordtempo produceerde ze 100.000 kg melk. De achtjarige Sunny Boydochter Jantje 342 had er minder dan 2000 dagen voor nodig. Binnen haar koefamilie vormt Jantje geen uitzondering. Bij haar moeder Jantje 306 – nog altijd aanwezig – staat de teller al op bijna 140.000 kg.

Zes certificaten van honderdtonners hangen aan de wand bij Jaap, Trienke en hun zonen Jeroen, Wibo en Klaas Oostrin in Havelte. Uniek is het behalen van dat certificaat in stal Oostrin niet meer, maar aan de prestatie van een van de zes honderdtonners kleef een bijzonder tintje. In een mum van tijd bereikte de nu achtjarige Sunny Boydochter Jantje 342 de 100.000 kg melk. In exact 1989 dagen produceerde ze bij driemaal per dag melken 100.681 kg melk met 3,83 % vet en 3,17 % eiwit, oftewel een gemiddelde dagproductie van 50,3 kg. Jantje streept daarmee het oude record van QG Jikke uit de

boeken. De Bellwoodochter van Frans en Anita Rijkers uit Hapert haalde in 2032 dagen de status van honderdtonner.

Overbezetting dertig procent

De productiedrang van de met 88 punten ingeschreven Jantje 342 openbaarde zich al in een vroeg stadium. Als vaars deponeerde ze in 305 dagen 11.960 kg melk in het melkglas. Haar piek bereikte ze in de vierde lijst, toen de Sunny Boydochter in 309 dagen 18.064 kg melk met 3,90 % vet en 3,10 % eiwit produceerde met een daggemiddelde van 58,5 kg melk. 'Over de zestig kilo per dag gaat ze niet snel, behal-

ve na de laatste keer kalven. Toen gaf ze zelfs zeventig liter. Daar baalde ik van. Dan heb je sneller problemen. Ze is nu iets gevoelig op de klauwen. Maar ach, een koe die 100.000 kilo heeft geproduceerd mag best wat kwaaltjes hebben', vindt Oostrin.

Haar drang om melk te geven heeft Jantje 342 niet van een vreemde. Bij moeder Jantje 306 (v. Aerostar) – twaalf jaar oud – staat de teller inmiddels op ruim 138.000 kg melk en bijna 9500 kg vet en eiwit. De met 86 punten ingeschreven Aerostarochter kan de eerste koe met 10.000 kg vet en eiwit op het bedrijf worden, maar Jaap Oostrin wil niet op de zaken vooruitlopen. 'Ik vind dat je pas bij ongeveer 9800 kg vet en eiwit mag nadenken over de 10.000 kilo. Er kan nog zo veel gebeuren. Zeker bij dit soort koeien leven we bij de dag.'

In de ligboxenstal is het dringen geblazen. Ruim 80 melkkoeien, die dit jaar ruim een miljoen liter melk produceren, concurre-

ren om de 59 ligplaatsen. Ook Jantje 342 en haar moeder lopen tussen het koppel; een voorkeursbehandeling krijgen ze niet. 'De Jantjes zijn harde koeien die niet opvallen. Ze trekken zich nergens wat van aan en hebben geen showallures', vertelt Oostrin.

Van de productie van de Jantjes kijkt de Drentse veehouder niet echt op; hij is gewend aan hoge producties. 'We molken afgelopen winter gemiddeld 40 kilo per dag. We verbazen ons erover dat de koeien zo veel geven. De stal is al bijna dertig jaar oud en we hebben een overbezetting van dertig procent', geeft Oostrin aan. Het rollend jaargemiddelde ligt op 12.434 kg melk met 3,98 % vet en 3,30 % eiwit. De lage gehalten vindt Oostrin geen probleem. 'Ik kijk liever naar kilo's vet en eiwit.'

De snelheid waarmee Jantje 342 de 100.000 kg melk haalde, verbaast Oostrin niet bijzonder. Hij heeft meer snelle honderdtonners. Met nog een paar controles te gaan stevent de achtjarige Marcondochter Fichte 9 als zevende op het bedrijf af op de 100.000 kg melk.

Voorkeur voor grove kuilen

Hoe komen de Jantjes aan zo'n hoge productie? Voeding noemt Oostrin een eerste vereiste. Het basisrantsoen bevat 55 procent graskuil en 45 procent maïs aangevuld met een op maat gemaakte meelmix. Via de krachtvoercomputer biedt Oostrin twee verschillende krachtvoersoorten aan. 's Zomers gaan de koeien een deel van de dag naar buiten. 'Het voer dat voor het voerhek ligt moet goed zijn', benadrukt Oostrin. 'Ik houd van grove kuilen. Het grasland moet niet meer dan vijftig procent Engels raaigras bevatten. Dat vinden de koeien niet lekker. Ik heb liever wat meer grassen als timothee of veldbeemd, en een paardebloem mag er ook best in staan. Klaver liever niet, dat kunnen koeien niet verteren.'

Ook over zijn maïs heeft Oostrin uitgesproken ideeën. 'Afgelopen jaar hebben we voor het eerst de maïs iets hoger gemaaid. Zowel het zetmeelgehalte als de verteerbaarheid wordt daar beter van en die kenmerken vind ik belangrijker dan VEM. Ik vind het zot dat er nog steeds bedrijven

zijn die een VEM-concept uitschrijven.' Kom bij Oostrin niet aan met het verhaal dat een hoge productie niet economisch zou zijn of ongezond voor de koeien. 'Het bedrijfseconomisch resultaat staat bij ons voorop. Hoogproductieve koeien zijn bovendien veel gezonder dan laagproductieve koeien, anders kunnen ze ook niet zo veel melk geven.' Oostrin zet zijn bewering kracht bij door de vruchtbaarheidsresultaten van Jantje 342 te laten zien. Hij pakt de koekaart van Jantje 342 en legt zijn vinger bij de kalldata. 'De eerste keer kalvde ze op precies twee jaar, de zesde keer op een leeftijd van zeven jaar en twee maanden. Gemiddeld ligt de tussenkalftijd op 382 dagen. Dat is toch keurig?'

Vol zusje in kalverhok

De geschiedenis van de Jantjes in stal Oostrin gaat ver terug. Jaap Oostrin legt kleine, zwarte schetsen op tafel. Hij heeft de stamboom tot dertien generaties terug uitgezocht en wijst op stieren als Succes, Jelsumer Gerard Wouter en Jelsumer Wouter Juweel.

Ook de toekomst van de Jantjes lijkt verzekerd. Uit Jantje 342 melkt Oostrin Mtotoochter Jantje 373, die in haar derde lijst wordt voorspeld op 17.152 kg melk met 3,53 % vet en 2,94 % eiwit. 'Dat is wél mooi 1100 kilo vet en eiwit', benadrukt Oostrin. En hoe is het met Jantje 342 zelf? De Sunny Boydochter staat momenteel droog. 'Als we haar droogzetten geeft ze meestal nog zo'n 45 kilo melk', onderstreept Oostrin de productiejver. In mei kalft Jantje naar verwachting voor de zevende keer. 'Alles wat ze nu nog geeft is mooi meegenomen', vindt Oostrin. Een opvolgster van de Sunny Boydochter stoomt de Drentse veehouder al klaar. Tussen de kalveren loopt een acht maanden oud vol zusje van de nieuwe recordhoudster. Zal deze Sunny Boytelg ooit de prestatie van haar volle zus verbeteren? Aan de opfok zal het in ieder geval niet liggen, stelt Oostrin. Die krijgt hoge prioriteit. 'Een goede opfok is productie voor later.'

Inge van Drie

De lintjesregen voorafgaand aan Koninginnedag is niet ongemerkt aan de veeverbetering voorbijgegaan. Job Vlastuin werd benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau tijdens zijn afscheidsreceptie in Lunteren. Ruim veertig jaar was hij werkzaam bij de Veluwe melkcontrolevereniging, een carrière waaraan in het maartnummer van Veeteelt uitvoerig is gememoreerd. Naast dat zijn inzet voor VB Ede – inmiddels VVB West-Veluwe IJsselstreek – werd genoemd, was er ook waardering voor zijn streven naar een harmonieuze samenwerking met de andere veeverbeteringsorganisaties.

Job Vlastuin Henk Prins Gerrit Tuten

Melkveehouder Henk Prins uit het Drentse Nijveen is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij is al ruim twintig jaar bestuurlijk actief in tal van colleges, variërend van standsorganisatie tot veeverbetering en van zuivel-fabriek tot dorpsvereniging. Voor Prins is het lintje geen sein om op zijn lauweren te gaan rusten. Hij is in het nieuwe LTO Noord een van de provinciale bestuurders van Drenthe. Verder is hij voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor KI, beter bekend als KI Kampen, dat gevestigd is in Dalfsen.

Gerrit Tuten uit het Overijsselse Heeten kreeg de versierselen opgespeld, behorend bij de benoeming tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Tuten is melkveehouder en geniet waardering voor de wijze waarop hij invulling geeft aan plattelandsvernieuwing en voor zijn betrokkenheid bij lokale activiteiten. Binnen de veeverbetering was hij tot voor kort landelijk actief als voorzitter van de inforaad van NRS, een divisie van CRV Holding.

Moeder Jantje 306 (v. Aerostar) met rechts haar snelle dochter Jantje 342 (v. Sunny Boy): samen goed voor 240.000 kg melk